

Postavimo, de pšenično zerno samo dva klasa požene, in vsaki klas le 8, oba pa 16 zern dasta, kar na vsaki akoravno slabi zemlji vidimo; od kod pride tedej, de je kmetovavec vesel, če mu mernik pšenične setve da 8 mernikov pridelka? Bojè od slabiga semena, ki vse ne skalí? ali od požrešnih ptičev, miš in drugih merčesov, ki semena pojedó? ali od napčine zavlakve semena? ali še od drugih vzrokov, katerih se kmetovavec zmore ogibati ali pa ne?

Vse to zasluži, de se dobro pomisli in prevdari, kër gotovo nobenimu kmetovavcu ni vse eno, ali namesto pet mernikov pšenice samo tri na oral sèje, brez de bi si pridelk zmanjšal. Brez škode v pridelku perhranjeno seme je gotov dobiček. Torej naj mi bode dovoljeno razglasiti v ti reči storjene skušnje in dosežene spoznanja.

Kar seme zadene, naj bode nar lepši in zdrav pridelk, na suhim hranjeno, in ne v kaki skrinji zadušeno, kër le tako seme gotovo kalí in zamore močno poganjati, obilni pridelk donesti. Pa ne de bi moglo biti seme zadnjiga pridelka; večletne lastne skušnje so me prepričale, de leta staro pšenično, ovseno, proseno in ječmenovo seme obvarje žita bolj gotovo snetjá, kakor vse nasvetovane priprave ali namakvanja semén. Tudi več let stare sočivne semena boljši plenijo kot zadnjiga pridelka.

Miši in ptiči poberejo nekoliko semena, zlasti žitniga; pa ta zguba se da močno zmanjšati, ko ne clo odverniti, če se z zemljo práv zakrije; še gotovši pa s pripravo semena, kër v pepèlu in apnu ovalaniga semena miši in ptiči ne vidijo, pa ga tudi zavoljo zoperne slasti ne jedó. Pripravljeno seme tudi naglejši kalí, in svojo podobo premení.

Iz vsih vzrokov, de se iz velike posetve malo pridelá, je pa poglobitni: nepravna zavlakva semena pod zemljo.

V enih krajih je navada ozimine žita podorati, kër kmetovavci mislijo, de po tem manj pozebejo, pa verjemite mi, ljubi bravci, de ravno narobe je práv.

Žito pozimi ne gré pod zlo od mraza, ampak le če ga srež iz tál spuli, in če se koj po sreži z valjarjem spet k tlam ne pertisne. Ako je pa globoko vsejano, ga le malo iz globočine vùn pribóde, in kadar ga začnè srež tergati, še to malo kalí pri verhu od korenin odterga, de se po tem kal in koreninica posušite.

Vsak umen kmetovavec mora spoznati, de štiri do šest palcov globoko vsejaniga zernja le malo zamore pognati, veči del pa se pod težo zemlje zaduši in sogrije.

Spomlad je po ledinah posamesnih lepo stoječih žitnih stebel viditi, ki so zrastle iz stresenih na verhu zemlje ostalih zern, brez de bi jim bil mraz škodoval, in ki so bogato obrodile, v treh, pa tudi v desetih klaséh po 30 do 200 zern na vsakim stebelu donesle.

Iz tega spoznamo, de žitne semena dobro kalé in rastejo, in de se tudi mraza ne vstrašijo, akoravno verh zemlje ostanejo in globoko va-njo ne pridejo.

(Konec sledí.)

Popolni poduk,

kakó krompir saditi, de bo práv?

(Dalje.)

7. Od obdelovanja njiv po sajenji.

Ko je sajenje krompirja dokončano, pusti razore kakor so, in nikar jih neprevleci. To storí,

de se plevél ne more zlo zarasti, in de brana potem, ko se plevél prikaže, bolj čversto v zemljo seže in vès plevél čistejši poruje. Dostikrat je eno samo tako prevlačenje njivo takó očistilo in pre-rahljalo, de je bilo potem zadosti, krompir le enkrat okopavati in osuti.

Če pa hočesh krompirja obilno pridelati, ga moraš dvakrat okopati in osuti. Kër se ima krompir pervikrat že takrat okopati in osuti, ko so steblica še niske in slabe, vsak sam previdi, de bi previsoko osipanje steblica zasúlo; torej jih je treba 14 dni po pervim osipanju še enkrat osuti, kër visoko osipanje pridelk krompirja práv zlo pomnoží.

Tako obdelovanje se je sploh nar boljši skazalo in je tudi po nemškem in angleškem navadno ravnanje.

V poslednjih časih so se sicer neki kmetijski modrijani oglasili in so rekli, de krompir ne potrebuje osipanja; pa kmalo so skušnje pokazale; de je ta bôsa. In kakó bi moglo to tudi drugači biti, kër je poterjena resnica, de se krompir iz stebila rodí, in de ga tolikanj več izraste, kolikor viši je krompirjevo zeliše z zemljo osuto bilo.

(Dalje sledí.)

Odperto pismo

zastran nove mišnice.

S tem pismam prejmite, kër ste mi jo poslati ukazali, novo mišnico, ali mišlovko. *) Skorej bi rekel, de vam bo ušèč, če pred ne, saj, ko vam jo skušnja pohvali. Obesíte le zgorej pod veho na kaveljne kake dišeče jedí, postavim, koščik špèha, per spodnjih vaticah pa položite nekoliko žita, in v kotlič vlíte dobro do pol vode, in postavite jo v kraj, kër se miši sprehajajo; kmalo bojo notri. Opraviti nimate s to nastavico nič več, kër vaba vedno ostane, de le vsaka dva ali tri dni utopljene miši vùn veržete, in druge vode perlijete. Kdor jo hoče v žito na polje devati, naj ji zavoljo dežja stermo streho naredí.

Veljala bi per meni ta mišnica s perstenim kotličem 2 dvajsetici. Če boste pa morde komu drugimu ktero delati dali, naj jo saj nad kotličem, natanjko takó naredí, sicer pa služila ne bo, ko se miši vodne smerti zlo bojé. Še to vam povém, de ta, zdej vam poslana mišnica, ne bo nič veljala, ko sim vesel, de se bo tudi kaj mojiga med vašim kmetiškim orodjem znajdlo. Nikar me ne pozabite. Ostanem vaš zvest prijatelj

Luka.

Pijančevanje — huda človeška kuga.

(Konec.)

Mi hočemo odkritoserčno svoje misli tukej povedati; drugi pametni in pošteni možjé naj pa razsodijo, ali so dobre ali ne; — pa kerčmarji in pijanci naj nam nič vmés ne govoré.

Po našim mnenji naj ima vsaka veči vas eno, in kjer je več majhnih vasí blizo skupej, naj bi bile dve kerčmi; in le tam, kjer so somnji ali kjer se veliko ljudi velikrat snide, naj bi bile dve ali tri kerčme. — Veči tergi in manjši mesta naj bi jih imeli po 5 — 6; Ljub-

*) Práv prijazno se Vam zahvalimo za poslano mišnico, ktera se nam práv pametno napravljena zdí in ktero bomo berž poskusiti dali. Cena je gotovo majhna in nadjamo se, de si jo bo vsak gospodar omislil, kër bo z njo veliko manj dela imel, kakor z navadno, ktera se mora zmirej nasproti nastavljati. — V pisarnici kmetijske družbe je Lukatova mišnica, ktera ima prostor za veliko miš, na ogled postavljena, kjer se tudi naročila na-njo prejemajo, po 40 krajcarjev. Vredništvo.